

EL AMOR BRUJO

MANUEL DE FALLA

— Simfònics al Palau 2022|2023 —

DISSABTE, 18 MARÇ 2023 – 18.30 h
Palau de la Música Catalana - Sala de Concerts

EL AMOR BRUJO

MANUEL DE FALLA

Joana Jiménez
cantaora

Belén Cabanes
castanyoles

Jordi Brau
narrador

Nani Valls
Il·luminació

Xavier Puig
director

**Orquestra
Simfònica del Vallès**

Durada aproximada:
100 minuts

Text de **Federico García Lorca**: "Elogio a La Rambla"

ROBERT GERHARD (1896-1970)
Alegrías, divertimento flamenco
I. Preámbulo – Jácara
II. Farruca – Jaleo – Finale

Poema de **Federico García Lorca**: "Crótalo"

ENRIC GRANADOS (1867-1916)
Dansa gitana

Poema de **Federico García Lorca**: "Alma ausente"

FEDERICO GARCÍA LORCA (1898-1936)
Canciones españolas antiguas
Zorongo (arr. Lluís Vidal)
Nana de Sevilla (arr. Lluís Vidal)
Los cuatro muleros (arr. Joan Albert Amargós)

Poema de **Federico García Lorca**: Soneto a Manuel de Falla

MANUEL DE FALLA (1876-1946)
El amor brujo

1. Introducción y escena
En la cueva. La noche
2. Canción del amor dolido
3. El aparecido
4. Danza del terror
5. El círculo mágico. Romance del pescador
6. A medianoche. Los sortilegios
7. Danza ritual del fuego. Para ahuyentar los malos espíritus
8. Escena
9. Canción del fuego fatuo
10. Pantomima
11. Danza del juego de amor
12. Final. Las campanas del amanecer

PROPER CONCERTS

MARCO MEZQUIDA & BERNSTEIN

Ds. 25 març 2023, 18.30 h

L. Bernstein Obertura *Candide*
D. Ellington *Sophisticated Lady*
L. Bernstein *West Side Story*
M. Mezquida *Concert per a piano i*
orquestra "Talaiot"

Marco Mezquida, piano
Víctor Pablo Pérez, director
Orquestra Simfònica del Vallès

CARMINA BURANA CARL ORFF

Ds. 15 abril 2023, 18.30 h

F. Cruixent *Concert per a percussió*
i orquestra "Focs d'Artifici"
C. Orff *Carmina Burana*

Assumpta Mateu, soprano
Jordi Domènech, contratenor
Toni Marsol, baríton
Kai Strobel, percussió

Cor de Cambra de la Diputació de Girona
Cor de Cambra de l'Auditori
Enric Granados de Lleida
Cor Ciutat de Tarragona
Orfeó Manresà | Cor Aglepta
Coral Mixta i Cor d'Homes d'Igualada

Xavier Puig, director
Orquestra Simfònica del Vallès

XAVIER SABATA & VESPRES D'ARNADÍ

Ds. 29 abril 2023, 18.30 h

InVisibili
Obres d'Albinoni, Bononcini, Lotti,
Ristori, Porta, Gasparini, Porpora,
Mancini, Giacomelli i Sarro

Xavier Sabata, contratenor
Dani Espasa, director
Vespres d'Arnadí

LORCA I DE FALLA: CANTE JONDO, POESIA I MÚSICA

Albert Ferrer Flamarich

Musicògraf, crític del *Diari de Sabadell* i divulgador de la Fundació Òpera Catalunya

Les iniciatives de la Simfònica del Vallès sovint ens porten projectes enriquidors i divergents del format tradicional de concert. Des de fa quasi tres lustres elabora programes de temàtica i contingut molt definits, amb un repertori, a vegades, heterogeni, establint interaccions entre la dansa, el moviment escènic, la literatura o el cinema. I és que la interdisciplinarietat de concerts com el d'avui reforça la voluntat experiencial del fet musical i presenta des de la recitació de poemes a la manera dels antics melòlegs fins a la dansa (o moviment corporal). La combinació multimodal de paraula, gest, llum, *cante jondo* i música amplifica la dialèctica entre música culta i flamenc, així com l'influx del llegat popular espanyol i l'ombra de l'ideari estètic nacionalista propugnat per Pedrell. Ahora, pren Falla com a model per a Granados i Gerhard i com a catalitzador de García Lorca, que és el vertader nexa articulador d'aquest programa.

Amb la recitació de Jordi Brau, la paraula assolirà corporeïtat, ritme, accent i color dins l'espai i el procés artístic, començant *a cappella* amb l'"Elogio de La Rambla" de García Lorca. Se li sumarà Belén Cabanes a les castanyoles en els poemes "Cròtalo", "Alma ausente" i "Soneto a Manuel de Falla", també de García Lorca, que s'alternaran amb composicions com la *Dansa gitana* de Granados, composta la primavera de 1915 i dedicada a la ballarina Tórtola Valencia, amb l'herència musical de Falla quant al color, la vitalitat i el modalisme; i, prèviament, la suite del divertiment en un acte *Alegrías* (1941-1943) de Gerhard —amb guió propi—, a l'entorn de les desventures d'un empresari i una balladora gitana, que pertany a l'etapa anglesa del compositor, i que inclou cites i al·lusions estilístiques i melòdiques de Falla, Albéniz, Chopin, sarsueles, cançons de toreros, fanfares, pasdobles i música barroca espanyola, tal com apunta el musicòleg Julian White.

D'altra banda, García Lorca va encaminar la seva vida cap a la música fins que va complir vint anys, i juntament amb el seu amic Manuel de Falla, va coorganitzar el Concurs de Cante Jondo de Granada el 1922, com a iniciativa per a la recuperació del "canto primitivo andaluz", aleshores en procés d'evolució, tot i que era una expressió marginada i maltractada per la música acadèmica i les exigències del mercat musical, i que quedava fora de l'àmbit dels cafès i els salons. De fet, García Lorca va deixar algunes composicions i versions de tonades populars, de les quals la *cantaora* Joana Jiménez en cantarà algunes: "Zorongo", "Nana de Sevilla" i "Los cuatro muleros", en arranjaments de Lluís Vidal i Joan Albert Amargós.

Joana Jiménez també participarà en la gitaneria *El amor brujo*, on Falla novament va fusionar tradició i avantguarda. A partir del text de María de la O Lejárraga (que tantes vegades va fer de "negre" del seu marit, l'empresari teatral i dramaturg Gregorio Martínez Sierra), la versió original de 1915 era més propera al *jondo* i va encarnar-la la *bailaora* i *cantaora* Pastora Imperio. En canvi, la versió definitiva de 1925, estrenada a París, tenia la coreografia i el protagonisme d'Antonia Mercé, *La Argentina*, que va ser una altra de les figures clau en aquest context historicomusical en què es buscava assimilar el cant popular flamenc i el seu estudi traduïts en noves "formes de lliure i moderna expressió", tal com afirmava el mateix Falla. Igual que ho buscaven els escriptors de la Generació del 98. I a la seva manera, també l'OSV, que, amb enginy i finor artística, ens brinda aquest maridatge intel·lectual convertit en una proposta d'alta cultura, accessible per a tothom i que res té a veure amb "espanyolades" comercials de "taconeo, peineta i rebujito per a guiris".

FORMACIÓ ORQUESTRAL

Director titular: Xavier Puig

Responsable de programació:
Jordi Cos

Concertino titular: Marta Cardona

Concertino associat: Javier Mateos

Violins 1rs: María D. González*, Canòlich Prats**, Joaquim Giménez, Irina Galstian, Narcís Palomera, Elitsa Petrova, Ruslana Popa, Laia Pujolassos i Òscar Vilapriyó

Violins 2ns: Giovanni Giri*, Gala Cebotari**, Xavier Buira, Dasio Castro, Jose David Fuenmayor, Pamela Muñoz, Carles Planas, Xavier Riba, Marta Rosselló i Irene Serrahima

Violes: Miquel Còrdoba*, Javier García**, Josep Bosch, Lluís Cabal, Jordi Cos, Albert Flores, Cristina Izcue i Jordi Nabona

Violoncels: Romain Boyer*, Adrià Cano**, Joan Esplugas, Joan Palet, Noemí Pasquina i Susanne Spendlin

Contrabaixos: Joan Colléll*, Joan Antoni Lozano**, Eduard Arribas, Joan Cantallops i Manel Ortega

Flautes: Isabel Moreno* i Elisabet Franch**

Oboè: Oscar Diago* i Maria José Meniz**

Clarínets: Toni Galán*, Jose M. Martínez**

Fagot: Pau Solà*

Trompes: Carles Lizondo* i Carles Domingo**.

Trompetes: Ramon Figueras* i Aitor Muñoz**

Trombons: Paco Palasí*

Tuba: Juan Bautista Domènech*

Timpani: Marc Cabero*

Percussió: Francisco Jose Sanchez*,

Arpa: Carme Ubach

Piano: Carles Marigó*

Mandola: Joan Asensio*

Guitarra: Emma Campàs*

* Solista ** Assistent solista

Al cicle Simfònics al Palau col·labora:

B Sabadell
Fundació

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Ajuntament de Barcelona
Institut de Cultura

Patrocinadors i col·laboradors principals de l'OSV

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació Barcelona **Diputació de Girona**

Ajuntament de Sabadell **B Sabadell**
Fundació

Fundació FLUIDRA
Llegat Joan Planes

moventia
de moviment des de 1923

Col·laboradors de l'OSV

UAB **BENVIC** **M M A R E S M E**

FUNDACIÓ OPERA CATALUNYA

Media partners

LAVANGUARDIA **Cat Música**

REVISTA MUSICAL CATALANA **440¹**
clàssica & jazz

NÚVOL **BCN FILM FEST**

L'OSV forma part de **clade**
Grup Empresarial Clade

Finançat per

Unió Europea **Fons Europeu** **Next Generation** **Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia**

Next Generation Catalunya **Generalitat de Catalunya**

Troba'ns a:
www.palaumusica.cat
www.osvalles.com

JOANA JIMÉNEZ, cantaora

Neix a Sevilla i a l'edat de quatre anys comença a ballar flamenc. Amb vuit actua per primera vegada al Teatre Álvarez Quintero de Sevilla. Als nou anys enregistra *Andalucía en la voz de Joana Jiménez*, i seguidament, *Esa paloma* i *Piel de melocotón*. Després de guanyar diversos concursos, entre els quals el del programa *Pasa la vida* de TVE, continua amb nombroses aparicions televisives a TVE, Tele Madrid o Canal Sur. El 1998 se'n va al Japó sis mesos i comença la seva carrera com a *cantaora* de flamenc, trepitjant els empostissats de teatres com el Nacional de Cuba, l'Òpera de Tel-Aviv, el de la Bastilla de París, el Teresa Carreño de Caracas o el Real de Madrid. Ha interpretat les sarsueles *La boda de Luis Alonso*, *El baile de Luis Alonso* i *Las Bribonas* al Teatre de la Zarzuela de Madrid. El 2008 guanya el primer premi del programa *Se llama copla*, de Canal Sur, guardonat amb un premi Ondas. El segueixen els enregistraments dels discos *Salvaora*, *Las flores de mi esperanza*, *Como el primer día* i *Joana Jiménez*, amb Sony Music. El 2018 presenta *Singladura* i el 2019 comença a interpretar *El amor brujo* de Falla a Múrcia, València, Gran Canària i a Sevilla.

BELÉN CABANES, castanyoles

Ballarina professional de dansa espanyola, docent del Conservatori Professional de Dansa de l'Institut del Teatre de Barcelona. Ha cursat la Revàlida Superior del Mètode de Castanyoles Emma Maleras i el Grau Superior de Pedagogia de la Dansa. Ha rebut el Premi a la Ballarina Sobresaliente en el Certamen Coreogràfic de Dansa Espanyola de Madrid, 2000, amb una coreografia de J. C. Llérida. És ballarina de la Cia. Rafael Aguilar; solista de la Cia. Talent Danza, amb direcció d'Antonio Najarro i Pascal Gaona; cocreadora de les coreografies i els espectacles *Temps de Flors*, *Castanyola contemporània*, *Ànim nua*, *Ocells d'ivori*, *Percussions grans i petites* i *Jazztanyoles*, en què les castanyoles tenen un gran protagonisme; i partner del gran concertista i ballarí José de Udaeta i la pianista Marina Rodríguez, amb els quals a actuat en grans escenaris europeus. Ha estat artista convidada en el festival de música clàssica GMMF 2014 de Corea del Sud, de la mà del gran violoncel·lista Lluís Claret, i convidada a diverses orquestres, com la Filharmònica de Kaunas, la Filharmònica de Jena, l'Orquestra Simfònica del Vallès, la Simfònica de Nuremberg i la Tonkünstlersorchester del Musikverein de Viena.

JORDI BRAU, narrador

Director i actor de doblatge nascut a Barcelona. És llicenciat en Art Dramàtic en les especialitats d'Interpretació i d'Expressió Corporal per l'Institut del Teatre de Barcelona. Ha estudiat piano i llenguatge musical a l'Escola de Música Sant Gervasi. Dedicat al doblatge des del 1983, és el doblador d'actors com Sean Penn, Nicolas Cage, Kenneth Branagh, Dennis Quaid, Tom Cruise i Robin Williams. Al llarg de la seva carrera ha doblat més de sis-centes pel·lícules i anuncis de televisió.

XAVIER PUIG, director

És director titular de l'Orquestra Simfònica del Vallès, del Cor de Cambra de l'Auditori Enric Granados de Lleida, i director principal del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana i de l'Orquestra de Girona. Ha estat director assistent de la Jove Orquestra Nacional d'Espanya (JONDE) i de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC). Ha estat director convidat en nombroses orquestres del país, amb una vinculació especial amb l'Orquestra Terrassa 48. És professor d'orquestra i direcció a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) i dirigeix el Curs de Direcció d'Orquestra de Terrassa des del 2017.